

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів,
аспірантів і молодих учених, присвяченої 80-річчю
від дня народження професора Олега Балацького
(Україна, Суми, 21 – 25 квітня 2017р.)

Суми
Сумський державний університет
2017

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄС

*Студентка гр. ПЕ.м - 61 Гапоненко Є. Е. к.е.н., доцент Чорток Ю. В.
Сумський державний університет*

У 2016 році Європейський Союз продовжував зміцнювати свої позиції ключового торговельного партнера України. За рік загальний обсяг торгівлі товарами та послугами між Україною та ЄС склав 35 923,2 млн. дол. США, з яких 30 635,2 млн. дол. США припало на торгівлю товарами, а 5 287,5 – на торгівлю послугами [3].

Протягом 2016 року двостороння торгівля між Україною та ЄС зростала. У порівнянні з 2015 роком загальний обсяг торгівлі товарами та послугами між Україною та ЄС склав 108,1%. Експорт товарів та послуг до країн ЄС у 2016 році склав 16 448,5 млн. дол. США, імпорт – 19 474,6 млн. дол. США. В цілому ж, частка товарів і послуг, що експортуються до ЄС, в загальній структурі експорту України збільшилась до 37% при загальній тенденції зменшення експорту на 4,6%. Такі показники свідчать про те, що ринок ЄС є основним споживачем українських товарів та виявився єдиним, де український експорт показує позитивну динаміку [3].

Звичайно, це вплинуло на основні показники економічного розвитку країни у наступному році. Так, за січень-лютий 2017 року експорт до ЄС зріс на 16,2%. Найбільшими темпами зростає експорт товарів з України до Бельгії (+78,6%), Литви (+45,23%), Австрії (+38,1%), Чехії (+37,1%), а також Польщі (+36,5%). Проте, на жаль, знизилися обсяги експорту до Франції (-13,4%), Німеччини (-4%) та Нідерландів (-1,8%).

Щодо оцінки обсягів експорту до країн СНД, то за 2016 рік слід відмітити про суттєві зниження (на 22,7%), пов'язані, в першу чергу, із запровадженням російських обмежень. Натомість на початку 2017 року український експорт до СНД зріс: продажі до Білорусі збільшились на 58,4%, Росії – на 54,4%, Молдови – на 22,8% [2].

Наведені вище зміни не могли не вплинути на економіку регіонів. Так, кількість областей, де експорт до СНД більший за експорт до ЄС, скоротилася з вісімнадцяти до чотирьох. Зокрема, висока залежність від ринку СНД залишається лише у Сумській, Харківській, Чернігівській та Миколаївській областях. Причому в жодній з них частка СНД не перевищує 50% – три роки тому таких областей було п'ять. А останнім регіоном із часткою СНД вище за 50% була Харківщина. Крім того, у Чернігівській та Миколаївській областях переважає експорт до "третіх країн". Експорт до ЄС очікувано переважає у західноукраїнських областях, а саме у восьми з них, де його частка перевищує 50%.

Неочікуваною є ситуація, що склалася у Луганській області, де частка європейського експорту перевищує 50%, а темпи його зростання більші за 100%. Не набагато менша частка експорту до ЄС у Донецькій області – 49%, хоча в абсолютних цифрах обсяги експорту знизились на 2%. Втрата контролю над ними може призвести до значного падіння частки експорту всієї

Незважаючи на несприятливі економічні явища, порівняно з 2013 роком "товарний кошук" експорту до ЄС змінився дуже незначним чином. У 2013 році на перші десять товарів припадало 50% усього експорту товарів до ЄС, тоді як у 2016 – лише 44% [1].

Щодо імпорту з ЄС, то у 2016 році він зріс на 22%. Зростання європейського імпорту фіксується майже в усіх областях. Високі темпи імпорту – набагато вищі за зростання експорту з України – пояснюються як поступовим відновленням української економіки, так і тим, що ЄС відкрив свій ринок для українських товарів ще у 2014 році [3].

Аналізуючи показники імпорту в Україну, слід відмітити, що частка імпорту з СНД збільшилася на 34%, зокрема у Волинську область імпорт зріс більш ніж у 8 разів, у Черкаську – більш ніж удвічі, а в Чернівецьку – на 86%. Україна ввела обмеження щодо імпорту деяких товарів з РФ, внаслідок чого імпорт з Росії зменшився на 31,3%. Зростає імпорт з інших країн-членів ЄврАзЕС: з Білорусі (на 13,4%), з Вірменії (11,4%) та з Казахстану (15%) [3].

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України презентувало проект "Експортна стратегія України – Дорожня карта стратегічного розвитку торгівлі на 2017-2021 роки". Згідно нього в Україні буде формуватись «наукомісткий та інноваційний експорт для сталого розвитку та успіху на світових ринках». Сподіваємося, що задекларовані положення сприятимуть відновленню економіки України та подальшому налагодженню економічних відносин між Україною та ЄС.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Зовнішня торгівля України товарами з країнами ЄС [Електронний ресурс]: - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2009/zd/ztt_ES/ztt_ES_u/ztt_ES15_u.htm
2. Мовчан В. Старый экспорт в новых реалиях. Что изменилось в торговле с ЕС? [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/rus/articles/2017/03/13/7062896/>
3. Підсумки зовнішньої торгівлі України за 8 місяців 2016 року [Електронний ресурс]: - Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=0596e42e-293b-4c36-87fc-8d0f2bf780de&title=PidsumkiZovnishnoiTorgivliUkrainiZa8-Misiatsiv2016-Roku>